

ANO Cilvēktiesību padomes 61. sesija

Augsta līmeņa segments

2026. gada 25. februārī

Latvijas Republikas

ārlietu ministres Baibas Bražes

paziņojums

Priekšsēdētāja kungs, ekselences!

Cilvēktiesību padomes 20. gadadienu atzīmējam ģeopolitiskas nenoteiktības un starptautiskās kārtības noteikumu pārkāpumu laikā.

Tāpat arī pieminam **Krievijas uzsāktā brutālā kara Ukrainā** ceturto gadadienu. Šis karš ir pilnīgi nelikumīgs un nepamatots. Un šī kara saknes ir rodamas impēriskās, koloniālās ambīcijās.

Krievija turpina barbarisko agresiju, apzināti iznīcinot enerģētikas infrastruktūru un cenšoties līdz nāvei nosaldēt miljoniem ukraiņu. Tie ir kara noziegumi un noziegumi pret cilvēci.

Vairāk nekā 1,6 miljoni Ukrainas bērnu ir Krievijas okupācijas gūstā vai piespiedu kārtā deportēti uz Krieviju. Šie bērni tiek pakļauti nelikumīgai adopcijai, ideoloģiskai pāraudzinašanai un militarizācijai. Un tā visa mērķis ir izskaust ukraiņu identitāti. Krievijai nekavējoties jānodrošina bērnu droša un beznosacījumu atgriešana Ukrainā.

Krievija un tās līderi jāsauc pie atbildības par visiem pastrādātajiem noziegumiem. Latvija pilnībā atbalsta Īpašā tribunāla izveides pabeigšanu, lai nodrošinātu agresijas noziegumu pret Ukrainu izmeklēšanu. Īpašais tribunāls un visaptverošs kompensāciju mehānisms ir īpaši svarīgs, lai sauktu Krieviju pie atbildības. Un nodrošinātu taisnīgumu Ukrainai.

Krievija ir vienīgais šķērslis taisnīga un ilgstoša miera panākšanai Ukrainā.

Starptautiskajai sabiedrībai ir jādara vairāk par paziņojumu sniegšanu. Aicinām ikvienu valsti izdarīt maksimālu spiedienu uz Krieviju. Un ierobežot Krievijas ekonomiku, tostarp ar sankcijām un citiem ierobežojošiem pasākumiem, lai apturētu tās spēju karot.

Pieprasām turpināt diplomātisko un politisko Krievijas un Baltkrievijas izolāciju starptautiskajās organizācijās, tostarp ANO sistēmā.

Aicinām visas valstis palielināt atbalstu Ukrainas paš aizsardzībai un izdzīvošanai. Mūsu kopējās interesēs ir ievērot starptautiskās kārtības noteikumus un starptautiskās tiesības.

Priekšsēdētāja kungs!

Krievijā Putina režīms ir karš. Kara ekonomika, kara propaganda, kara reliģija, masu represijas, cenzūra. Pat tās izglītības sistēma ir kļuvusi par daļu no kara doktrīnas.

Cilvēktiesību situācija Krievijā ir dramatiski pasliktinājusies, tostarp notiek nežēlīgs uzbrukums pilsoniskajai sabiedrībai. Pašlaik Krievijā ir vairāk nekā 1900 politieslodzīto. Daudzi disidenti ir pakļauti piespiedu psihiatriskai ārstēšanai, pielietojot netīrākās padomju laika metodes. Daudzi ir ieslodzīti par pretošanos agresijas karam pret Ukrainu.

Vairāk nekā 280 pilsoniskās organizācijas ir atzītas par nevēlamām. Latvija stingri nosoda Krievijas valdības represīvo taktiku repertuāra paplašināšanu un valsts drošības likumdošanas izmantošanu, lai apklusinātu disidentus.

Priekšsēdētāja kungs!

Baltkrievijā turpinās rupji, sistemātiski un plaši cilvēktiesību pārkāpumi. Latvija novērtē neseno politieslodzīto atbrīvošanu un pateicas ASV par palīdzību. Tomēr vairāk nekā 1100 cilvēku joprojām ir ieslodzīti politisku apsvērumu dēļ. Turpinām mudināt Baltkrievijas režīmu atbrīvot visus politieslodzītos. Latvija turpinās atbalstīt Baltkrievijas iedzīvotāju demokrātiskās tiesības un viņu centienus panākt brīvu, suverēnu un neatkarīgu Baltkrieviju.

Priekšsēdētāja kungs!

Irāna jau atkal ir uzsākusi karu pret saviem iedzīvotājiem. Irānas iedzīvotāji, represiju un ekonomiskās nabadzības nomocīti, pieprasa pamattiesības un cieņu. Šīs prasības režīms apspiež,

izmantojot brutalitāti, vardarbību un cenzūru. Tūkstošiem cilvēku ir nogalināti, arestēti un pakļauti spīdzināšanai.

Latvija stingri nosoda Irānas režīma brutālās darbības. Atbalstām drosmīgos Irānas iedzīvotājus, kuri cīnās par savu brīvību. Latvija, ES dalībvalsts, atbalstīja sankciju piemērošanu pret tiem, tostarp IRGC komandieriem, kuri ir atbildīgi par nopietniem cilvēktiesību pārkāpumiem.

Atzinīgi vērtējam arī politiešlodziņo atbrīvošanu **Venecuēlā**. Aicinām iestādes bez ierunām atbrīvot visus pārējos politiešlodziņos.

Atzinīgi vērtējam Padomes veltīto uzmanību šīm un citām ļoti satraucošām cilvēktiesību situācijām, tostarp **Sudānā, Kongo Demokrātiskajā Republikā un Afganistānā**.

Kā **ANO Drošības padomes** ievēlēta locekle Latvija stingri apņemas ievērot starptautiskās tiesības, stiprināt mieru, drošību un daudzpusējo sistēmu. Mana valsts turpinās atbalstīt sieviešu tiesību stiprināšanu, dzimumu līdztiesību, seksuālās vardarbības novēršanu un izskaušanu bruņoto konfliktu laikā.

Šajā kritiskajā brīdī Latvija saglabā savu apņemšanos veicināt un ievērot cilvēktiesības visā pasaulē.

Paldies!